

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) ชนิดศึกษาสองกลุ่ม วัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อศึกษาผลของศิลปบำบัดต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ที่อยู่ภายใต้การดูแลของมูลนิธิแห่งหนึ่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ เก็บข้อมูลในระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2549 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550 จำนวน 20 ราย คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง โดยกลุ่มตัวอย่างมีคุณสมบัติดังนี้ มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในระดับต่ำ เขียนและสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ ยินดีร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยจัดสุ่มตัวอย่างแบบง่ายเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 10 ราย กลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับศิลปบำบัด กลุ่มควบคุมคือ กลุ่มที่ได้รับการดูแลปกติ โดยจัดให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องระดับคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และลักษณะของครอบครัว (การอยู่ร่วมกับบิดามารดา)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของโรเซนเบิร์ก (Rosenberg's Self-Esteem Scale) (Rosenberg, 1965) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย เสาวภา วิชิตวาที ในปี พ.ศ. 2534 ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง จำนวน 10 ข้อ มีค่าคะแนน 1 2 3 และ 4 คะแนน มีข้อความที่มีความหมายในด้านบวก 5 ข้อ และมีข้อความที่มีความหมายในด้านลบ 5 ข้อผู้วิจัยนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่น .83

2. เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการทดลอง คือ แผนการทำศิลปบำบัด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดศิลปบำบัดของบรูค (Brooke, 1995) โดยผู้วิจัยนำไปหาความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา 1.00 โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทดลองได้เข้ารับการอบรมและฝึกกระบวนการศิลปบำบัด เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ ภายใต้การดูแลและแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญทางศิลปบำบัด กลุ่มงานศิลปบำบัด สถาบันราชานุกูล กรุงเทพมหานคร จนมีความเข้าใจในกระบวนการบำบัดและสามารถนำไปปฏิบัติได้

ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามแผนกิจกรรม และระยะเวลาที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เมื่อทดสอบการแจกแจงของข้อมูลพบว่าเป็นโค้งปกติ จึงทดสอบ สมมติฐานการวิจัย คือ ทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ในระยะ ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มไม่ เป็นอิสระต่อกัน (paired t-test) และทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าใน ตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยใช้สถิติทดสอบค่าทีชนิด 2 กลุ่มที่ เป็นอิสระต่อกัน (independent t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

จากการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลตามสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. เด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศในภายหลังได้รับศิลปบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยของ ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสูงกว่าก่อนได้รับศิลปบำบัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. เด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศในภายหลังได้รับศิลปบำบัด มีคะแนนเฉลี่ยของ ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับศิลปบำบัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ

1. จากผลการศึกษาพบว่าศิลปบำบัดสามารถเพิ่มความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของ เด็กวัยรุ่นที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศได้ ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้มูลนิธิแห่งนี้และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นกลุ่มนี้ได้ใช้ศิลปบำบัดเพื่อเพิ่มความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของเด็กวัยรุ่นที่ถูก ล่วงละเมิดทางเพศ ที่เข้ามาอยู่ภายใต้การดูแลและเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแล เด็กกลุ่มนี้ เช่น บ้านพัก มูลนิธิหรือสมาคม เป็นต้น ให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูเด็กวัยรุ่นที่ถูก ล่วงละเมิดทางเพศ ต่อไป
2. จากผลการศึกษาครั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการใช้ศิลปบำบัดในกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ถูก ล่วงละเมิดทางเพศ จำเป็นต้องอาศัยสัมพันธภาพที่ดีเพื่อสร้างความไว้วางใจในการบอกเล่าเรื่องราว

โดยผ่านการสื่อสารทางผลงาน และการบอกเล่าความรู้สึกจากคำพูด ดังนั้นในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ผู้จัดกิจกรรมควรเข้าไปสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับสมาชิกก่อนการเข้าไปจัดกิจกรรมกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรทำการศึกษาผลของศิลปบำบัดต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองในกลุ่มประชากรที่ไม่สามารถพูดคุยระบายความรู้สึกหรือประสบการณ์ออกมาเป็นคำพูดโดยตรง เช่น ในเด็กที่ไม่กล้าพูด ผู้ที่มีภาวะซึมเศร้า ผู้ที่มีอาการข้างเคียงจากการเลิกยา มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย เป็นต้น ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองต่ำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved